

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان

عنوان:

پایش وضعیت برداشت از ماهیان سنگسر معمولی،
حلوا سفید، حلوا سیاه، شوریده معمولی، شعری معمولی،
هامور معمولی و برخی از کوسه ماهیان در
آبهای استان هرمزگان (خلیج فارس و دریای عمان)
با استفاده از زیست سنجی

مجری:

سیامک بهزادی

شماره ثبت

۶۶۶۶۹

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان

عنوان طرح/پروژه: پایش وضعیت برداشت از ماهیان سنگسر معمولی، حلوا سفید، حلوا سیاه، شوریده معمولی، شعری معمولی، هامور معمولی و برخی از کوسه ماهیان در آبهای استان هرمزگان (خلیج فارس و دریای عمان) با استفاده از زیست سنجی

کد مصوب: ۰۰۰۵۹۱ - ۰۰۰۳۰ - ۰۰۰۴۲ - ۱۲ - ۷۵ - ۱۲

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: سیامک بهزادی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری: سیامک بهزادی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): محمد مومنی، علی سالارپوری، محمد درویشی، بهنام دقوقی، حسین رامشی، غلامعلی اکبرزاده چماچایی، سعید کوهی، مسعود بارانی، ابراهیم آلی زاده، آرزو وهاب نژاد، لیلا شهبازی احمدی، فرهاد کیمرام، سجاد پورمظفر، صلاح الدین غفوری، امید زارعی، رضا نوری دفرازی، جواد دهقانی سراحی، محبوبه آقایی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

محل اجرا: استان هرمزگان

تاریخ شروع: ۱۴۰۰/۰۸/۱

مدت اجرا: ۲ سال و ۱۰ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۳

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: پایش وضعیت برداشت از ماهیان سنگسر معمولی، حلوا سفید، حلوا سیاه، شوریده معمولی، شعری معمولی، هامور معمولی و برخی از کوسه ماهیان در آبهای استان هرمزگان (خلیج فارس و دریای عمان) با استفاده از زیست سنجی

کد مصوب: ۰۰۰۵۹۱ - ۰۰۰۳۰ - ۰۴۲ - ۱۲ - ۷۵ - ۱۲

شماره ثبت (فروست): ۶۶۶۶۹ تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۳

با مسئولیت اجرایی جناب آقای سیامک بهزادی دارای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی در رشته شیلات است.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر آبزیان در

تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ مورد ارزیابی و بارتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ☐ پژوهشکده ☒ مرکز ☐ ایستگاه ☐

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و

دریای عمان مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده	۱.....	۱
۱- مقدمه	۲.....	۲
۱-۱- مروری بر منابع	۶.....	۶
۱-۱-۱- منابع داخل کشور	۶.....	۶
۱-۱-۲- منابع خارج از کشور	۹.....	۹
۲- مواد و روش‌ها	۱۲.....	۱۲
۲-۱- منطقه مورد مطالعه	۱۲.....	۱۲
۲-۲- جمع‌آوری اطلاعات	۱۲.....	۱۲
۲-۳- تعیین طول بهینه و استاندارد صید	۱۳.....	۱۳
۳- نتایج	۱۵.....	۱۵
۳-۱- میانگین طولی و درصد طول استاندارد در آبهای هرمزگان	۱۵.....	۱۵
۳-۲- میانگین طولی و درصد طول استاندارد (به تفکیک مناطق)	۲۲.....	۲۲
۳-۳- مقایسه ترکیب بالغین و میانگین طول صید (بر حسب ابزار صید)	۲۶.....	۲۶
۳-۳-۱- مقایسه ترکیب بالغین و میانگین طول صید (گرگور)	۲۶.....	۲۶
۳-۳-۲- مقایسه ترکیب بالغین و میانگین طول صید (گوشگیر)	۲۹.....	۲۹
۳-۳-۳- مقایسه ترکیب بالغین و میانگین طول صید (ترال میگو، رشته قلاب، پر ساین، مشتا)	۳۴.....	۳۴
۴- بحث	۳۹.....	۳۹
۵- جمع‌بندی نهایی	۵۰.....	۵۰
۶- پیشنهادها	۵۲.....	۵۲
۶-۱- پیشنهادهای مدیریتی	۵۲.....	۵۲
۶-۲- پیشنهادهای پژوهشی (مطالعات آینده)	۵۲.....	۵۲
پیوست	۵۴.....	۵۴
منابع	۸۰.....	۸۰
چکیده انگلیسی	۸۵.....	۸۵

چکیده

بازیست سنجی هفت گونه حلوا سفید (۳۱۴ عدد)، سنگسر معمولی (۶۰۶ عدد)، شعری معمولی (۶۹۶ عدد)، شوریده معمولی (۷۷۳ عدد)، حلوا سیاه (۱۵۵۱ عدد)، هامور معمولی (۸۱۶ عدد)، و کوسه چانه سفید (۵۶۷ عدد) ساختار طولی ترکیب صید، و درصد صید غیراستاندارد در ابزار صید در تخلیه گاه‌های سه ناحیه شرقی (راس میدانی-میناب)، مرکزی (میناب- بندر خمیر) و غربی (بندر خمیر- راس نایند)، استان هرمزگان از ۱۴۰۰/۸/۱ تا ۱۴۰۳/۵/۱ مورد مطالعه قرار گرفت. کمینه میانگین طولی حلواسفید، سنگسر معمولی، شعری معمولی، شوریده معمولی، حلوا سیاه، هامور معمولی و کوسه چانه سفید با $9/86 \pm 0/9$ (اسفند ۱۴۰۰)؛ $2/5 \pm 2/2$ (مرداد ۱۴۰۱)؛ $3/3 \pm 4/3$ (آبان ۱۴۰۰)؛ $3/5 \pm 3/2$ (تیر ۱۴۰۱)؛ $2/3 \pm 3/2$ (شهریور ۱۴۰۲)؛ $1/1 \pm 5/0$ (تیر ۱۴۰۱)؛ و $1/1 \pm 2/0$ (اردیبهشت ۱۴۰۲) و بیشترین مقدار میانگین طولی آنها به ترتیب $9/23 \pm 3/7$ (اردیبهشت ۱۴۰۱)، $3 \pm 4/58$ (اسفند ۱۴۰۰)؛ $3 \pm 3/45$ (بهمن ۱۴۰۰)؛ $6/41 \pm 4/2$ (فروردین ۱۴۰۱)؛ $2/36 \pm 4/8$ (شهریور ۱۴۰۲)؛ $5/2 \pm 4/70$ (بهمن ۱۴۰۱)؛ و $2/5 \pm 4/78$ (تیر ۱۴۰۲)، در آب‌های هرمزگان محاسبه شد. در بین سه حوضه استان بیشترین درصد صید غیراستاندارد و کمینه میانگین طولی تمامی گونه‌ها در حوضه مرکزی مشاهده شد، و در بین دو حوضه دیگر حوضه غرب نسبت به حوضه شرق در بسیاری از گونه‌ها در دو شاخص ارزیابی شده وضعیت بهتری را نشان دادند. همچنین بیشترین درصد نابالغین و کمینه میانگین طولی در تور گوشگیر به ترتیب متعلق به کوسه چانه سفید، حلوا سفید، حلوا سیاه، شوریده معمولی، و سنگسر معمولی تخمین زده شد. در ارزیابی حلواسفید، شوریده معمولی و حلواسیاه در ترال‌های میگوگیر تقریباً ۱۰۰٪ نابالغ، و در پرساینر دو قایقی حلوا سیاه (تقریباً در تمامی ماه‌ها نابالغ) و سه گونه سنگسر معمولی، شعری معمولی و هامور معمولی صد درصد نابالغ بودند. همچنین کوسه چانه سفید در پرساینرها دو قایقی (۱۰۰٪ نابالغ)، و در مشتا، و ترال‌های میگو تقریباً در تمامی ماه‌ها بیش از ۷۵٪ آنها نابالغ بودند.

یافته‌های این پژوهش نشان‌دهنده وضعیت مطلوبی از ساختار طولی صید هفت گونه مورد مطالعه در کل استان (به تفکیک سه حوضه و در ابزار صیدهای رایج) نسبت به طول استاندارد صید گزارش شده برای آنها نبوده است، استانداردسازی چشمه تور، مدیریت بیشتر شیلاتی، اعمال نظارت دقیقتر در کلیه مناطق استان هرمزگان قابل توصیه است.

کلمات کلیدی: طول استاندارد، ابزار صید، گونه‌های تجاری، هرمزگان، خلیج فارس و دریای عمان.